

ผลการพัฒนาการเรียนรู้ เรื่อง ประวัติศาสตร์ชุมชนประโคนชัย สารประวัติศาสตร์นักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับวิธีการสอนแบบโครงงาน

RESULTS OF LEARNING DEVELOPMENT ON THE HISTORY OF THE PRAKHONCHAI COMMUNITY
FOR GRADE 6 STUDENTS, USING HISTORICAL METHODS COMBINED
WITH PROJECT-BASED TEACHING

กมลณัฐ รัตนกาญจน์, พีรวัส อินทวิ และ อิทธีวัตร ศรีสมบัติ

Kamolnat Rattanakan, Peerawat Intawee and Ittiwat Srisombat

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

Surindra Rajabhat University

Corresponding author, e-mail: planilnoi.k5239@gmail.com, Tel. 0996354924

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาการจัดการเรียนรู้ (2) พัฒนาผลการเรียนรู้ และ (3) ประเมินความพึงพอใจนักเรียนที่มีต่อการเรียน เรื่อง ประวัติศาสตร์ชุมชนประโคนชัย สารประวัติศาสตร์นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับวิธีการสอนแบบโครงงาน เป็นวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านห้วยเสลา ตำบลหนองบอน อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 21 คน ได้มาจากการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ และแบบสอบถามความพึงพอใจ โดยการใช้การวิเคราะห์ข้อมูลคะแนนการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ใช้การทดสอบ (T-test) และแบบสอบถามความพึงพอใจ โดยมีการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่า

- 1) ผลการพัฒนาการเรียนรู้ ประสบความสำเร็จมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1
- 2) ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5
- 3) ความพึงพอใจนักเรียนที่มีต่อการเรียน พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: การพัฒนาการเรียนรู้, ประวัติศาสตร์ชุมชนประโคนชัย, วิธีการทางประวัติศาสตร์, วิธีการสอนแบบโครงงาน

Abstract

This research article aimed to (1) examine the instructional management, (2) develop students' learning outcomes, and (3) assess students' satisfaction toward learning the topic the history of the prakhonchai community for grade 6 students, using historical methods combined with projects-based teaching. This study employed a quantitative research design. The sample consisted of 21 Grade 6 students from Ban Huai Salao School, Nong Bon Subdistrict, Prakhon Chai District, Buriram Province, selected through purposive sampling. The

research instruments included lesson plans, an achievement test, and a satisfaction questionnaire. Data were analyzed by comparing pre-test and post-test scores using a t-test. Satisfaction data were analyzed using basic statistical measures, including mean and standard deviation. The findings indicated that:

1) The development of learning outcomes was successful and effective, in accordance with Objective 1.

2) The comparison of students' academic achievement before and after instruction revealed that post-test scores were significantly higher than pre-test scores at the .05 level of statistical significance.

3) Regarding students' satisfaction toward the instruction, the findings indicated that students' overall satisfaction was at a high level.

Keywords: learning development, the history of the Prakhoncai community, historical methods, project-based teaching

บทนำ

การศึกษาประวัติศาสตร์ของชุมชน ถือเป็นสิ่งที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากการได้ศึกษาประวัติศาสตร์ของชุมชนก็เปรียบเสมือนการได้ศึกษาและเรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง ซึ่งเป็นรากเหง้า วิถีชีวิต เรื่องราวและความเป็นมาของชุมชน จะทำให้ผู้ศึกษาเกิดความรู้และความเข้าใจในประวัติศาสตร์ของชุมชน ตลอดจนเรื่องราวความเป็นมาทางชาติพันธุ์ที่เป็นเครื่องบ่งบอกให้เห็นถึงรากเหง้าที่สืบต่อกันมาอย่างยาวนานของคนในชุมชนนั้น ๆ ซึ่งเป็นหน้าที่ของทุกคนในชุมชนที่ควรจะทำการศึกษา สืบค้น อนุรักษ์ และสืบทอดให้กับคนรุ่นหลังเพื่อให้เกิดความรัก ความหวงแหน ความภาคภูมิใจ และความเข้าใจที่ถูกต้อง ในวิถีเรื่องราวแห่งภูมิปัญญาอันทรงคุณค่าของชุมชน เช่น ภาษาของชุมชน ประเพณีศิลปวัฒนธรรมของชุมชน การแต่งกาย อาหาร เป็นต้น

ดังนั้น ผู้วิจัยเล็งเห็นถึงความสำคัญของประวัติศาสตร์ชุมชนประโคนชัย เพื่อให้ให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เข้าใจถึงประวัติศาสตร์และความเป็นมาของชุมชน ผู้วิจัยจึงอยากศึกษาด้วยวิธีการประวัติศาสตร์ร่วมกับวิธีการสอนแบบโครงงาน เพื่อศึกษาการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ประวัติศาสตร์ชุมชนประโคนชัย สารประวัติศาสตร์ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยวิธีการประวัติศาสตร์ร่วมกับวิธีการสอนแบบโครงงาน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ประวัติศาสตร์ชุมชนประโคนชัย สารประวัติศาสตร์ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยวิธีการประวัติศาสตร์ร่วมกับวิธีการสอนแบบโครงงาน
2. เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การจัดการเรียนรู้ เรื่อง ประวัติศาสตร์ชุมชนประโคนชัย สารประวัติศาสตร์ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับวิธีการสอนแบบโครงงาน
3. เพื่อประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียน เรื่อง ประวัติศาสตร์ชุมชนประโคนชัย สารประวัติศาสตร์ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับวิธีการสอนแบบโครงงาน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านห้วยเสลา ตำบลหนองบอน อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า มีรายละเอียดดังนี้

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ประวัติศาสตร์ชุมชนประโคนชัย สารประวัติศาสตร์ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับวิธีการสอนแบบโครงงาน

2.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ เรื่อง ประวัติศาสตร์ชุมชนประโคนชัย สารประวัติศาสตร์ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับวิธีการสอนแบบโครงงาน

2.3 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนาการเรียนรู้ เรื่อง ประวัติศาสตร์ชุมชนประโคนชัย สารประวัติศาสตร์ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับวิธีการสอนแบบโครงงาน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลของการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการด้วยตนเองกับตัวอย่าง ซึ่งการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นก่อนทดลอง

1.1 ขั้นผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง ประวัติศาสตร์ชุมชนประโคนชัย สารประวัติศาสตร์ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับวิธีการสอนแบบโครงงาน

1.2 ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ เรื่อง ประวัติศาสตร์ชุมชนประโคนชัย สารประวัติศาสตร์ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับวิธีการสอนแบบโครงงาน

1.3 ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามความพึงพอใจเพื่อสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ประวัติศาสตร์ชุมชนประโคนชัย สารประวัติศาสตร์ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับวิธีการสอนแบบโครงงาน

1.4 ปฐมนิเทศนักเรียนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ประวัติศาสตร์ชุมชนประโคนชัย สารประวัติศาสตร์ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับวิธีการสอนแบบโครงงาน เพื่อสร้างความเข้าใจบทบาทหน้าที่ของผู้เรียนในการเรียน รวมทั้งสร้างความคุ้นเคยและสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้กับนักเรียน

1.5 ให้นักเรียนทำการทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) เรื่อง ประวัติศาสตร์ชุมชนประโคนชัย สารประวัติศาสตร์ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับวิธีการสอนแบบโครงงาน เพื่อวัดผลการเรียนรู้ จำนวน 20 ข้อ และเก็บรวบรวมพร้อมกับบันทึกผลคะแนนจากการทดสอบไว้

2. ขั้นทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ประวัติศาสตร์ชุมชนประโคนชัย สาระประวัติศาสตร์ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับวิธีการสอนแบบโครงงานตามแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 6 แผน ซึ่งในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้จะมีการมอบหมายงานโดยให้ผู้เรียนทำใบกิจกรรม และเก็บรวบรวมพร้อมกับบันทึกคนแนไว้

3. ขั้นหลังการทดลอง

3.1 ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post-test) เรื่อง ประวัติศาสตร์ชุมชนประโคนชัย สาระประวัติศาสตร์ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับวิธีการสอนแบบโครงงานเพื่อวัดผลการเรียนรู้ จำนวน 20 ข้อ โดยใช้แบบทดสอบชุดเดียวกันกับก่อนเรียน และเก็บรวบรวมพร้อมกับบันทึกผลคะแนนจากการทดสอบไว้

3.2 ให้นักเรียนทำแบบสอบถามความพึงพอใจ เพื่อสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ประวัติศาสตร์ชุมชนประโคนชัย สาระประวัติศาสตร์ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับวิธีการสอนแบบโครงงาน จำนวน 20 ข้อ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาการเรียนรู้ เรื่อง ประวัติศาสตร์ชุมชนประโคนชัย สาระประวัติศาสตร์ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับวิธีการสอนแบบโครงงาน มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการพัฒนาการเรียนรู้ เรื่อง ประวัติศาสตร์ชุมชนประโคนชัย สาระประวัติศาสตร์ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับวิธีการสอนแบบโครงงาน

รายการ	คะแนนเต็ม	\bar{X}	ร้อยละ
คะแนนเฉลี่ยจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	60	50.00	83.33
คะแนนเฉลี่ยจากแบบทดสอบหลังเรียน	20	17.38	86.90
ประสิทธิภาพเท่ากับ	83.33/86.90		

จากตารางที่ 1 พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีคะแนนคิดเป็นร้อยละ 83.33 แสดงให้เห็นว่าผลการพัฒนาการเรียนรู้ เรื่อง ประวัติศาสตร์ชุมชนประโคนชัย สาระประวัติศาสตร์ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับวิธีการสอนแบบโครงงาน มีประสิทธิภาพของกระบวนการ T_1 เท่ากับ 83.33 และมีคะแนนแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังการเรียนรู้ คะแนนเต็ม 20 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 86.90 และแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนมีประสิทธิภาพของผลลัพธ์ T_2 เท่ากับ 86.90 ดังนั้น ผลการพัฒนาการเรียนรู้ เรื่อง ประวัติศาสตร์ชุมชนประโคนชัย สาระประวัติศาสตร์ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับวิธีการสอนแบบโครงงาน มีประสิทธิภาพ (T_1/T_2) เท่ากับ 83.33/86.90

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง ประวัติศาสตร์ชุมชนประโคนชัย สาระประวัติศาสตร์ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับวิธีการสอนแบบโครงงาน ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง ประวัติศาสตร์ชุมชนประโคนชัย สาระประวัติศาสตร์ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับวิธีการสอนแบบโครงงาน

เลขที่	คะแนน		
	ก่อนเรียน	ระหว่างเรียน	หลังเรียน
	20	60	20
1	12	53	16
2	12	48	16
3	11	48	18
4	13	48	16
5	15	49	16
6	12	49	19
7	11	49	17
8	10	49	16
9	8	49	18
10	6	48	17
11	13	47	18
12	13	52	16
13	14	51	20
14	14	56	20
15	12	53	19
16	16	52	18
17	15	50	16
18	16	50	17
19	12	48	18
20	12	50	16
21	13	51	18
รวม	260	1050	365
\bar{X}	12.38	50.00	17.38
S.D.	2.36	2.21	1.36
ร้อยละ	61.90	83.33	86.90

จากตารางที่ 2 พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนได้คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 12.38 คิดเป็นร้อยละ 61.90 ของคะแนนทั้งหมด และเมื่อทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนได้คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 17.38 คิดเป็นร้อยละ 86.90

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ประวัติศาสตร์ชุมชนประโคนชัย สาระประวัติศาสตร์ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับวิธีการสอนแบบโครงงาน

การทดสอบ	จำนวนนักเรียน (N)	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	t - test
คะแนนก่อนเรียน	21	20	12.38	2.42	8.48
คะแนนหลังเรียน	21	20	17.38	1.36	

จากตารางที่ 3 พบว่า ผลการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ประวัติศาสตร์ชุมชนประโคนชัย สาระประวัติศาสตร์ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับวิธีการสอนแบบโครงงาน มีคะแนนก่อนเรียนเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 12.38 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 2.42 และผลการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีคะแนนหลังเรียนเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 17.38 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.36 เมื่อทดสอบความแตกต่างของคะแนนทั้งสองกลุ่ม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 พบว่า นักเรียนที่เรียน เรื่อง ประวัติศาสตร์ชุมชนประโคนชัย สาระประวัติศาสตร์ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับวิธีการสอนแบบโครงงาน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียน ที่เรียนเรื่อง ประวัติศาสตร์ชุมชนประโคนชัย สาระประวัติศาสตร์ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับวิธีการสอนแบบโครงงาน จำนวน 21 คน ผลการทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนทุกคน แสดงให้เห็นว่าแผนการจัดการเรียนการสอน เรื่อง ประวัติศาสตร์ชุมชนประโคนชัย มีความเหมาะสมเพราะสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้เป็นอย่างดี

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ประวัติศาสตร์ชุมชนประโคนชัย สาระประวัติศาสตร์ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับวิธีการสอนแบบโครงงาน

ผู้วิจัยได้ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ประวัติศาสตร์ชุมชนประโคนชัย สาระประวัติศาสตร์ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับวิธีการสอนแบบโครงงาน โดยใช้แบบสอบถามวัดความพึงพอใจของนักเรียน

จากการดำเนินวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ประวัติศาสตร์ชุมชนประโคนชัย สาระประวัติศาสตร์ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับวิธีการสอนแบบโครงงาน พบว่า ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของนักเรียน อยู่ในระดับ 4.25 ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ประวัติศาสตร์ชุมชนประโคนชัย สาระประวัติศาสตร์ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับวิธีการสอนแบบโครงงาน โดยใช้แบบสอบถามวัดความพึงพอใจของนักเรียน

กิจกรรม	ระดับความเห็น		ระดับความพึงพอใจ
	\bar{X}	S.D.	
1. กิจกรรมการเรียนรู้มีความน่าสนใจและสอดคล้องกับเนื้อหาเรื่องประวัติศาสตร์ชุมชนประโคนชัย	4.75	0.43	มากที่สุด
2. กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนได้คิด วิเคราะห์ และตั้งคำถามทางประวัติศาสตร์	4.55	0.74	มากที่สุด
3. กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนได้คิด วิเคราะห์ และตั้งคำถามทางประวัติศาสตร์	4.85	0.48	มากที่สุด
4. ขั้นตอนการเรียนรู้มีความชัดเจน เข้าใจง่าย และต่อเนื่อง	4.20	0.75	มาก
5. นักเรียนได้ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มอย่างมีความสุขและสร้างสรรค์	4.10	0.77	มาก
6. สื่อการสอนมีความน่าสนใจและเหมาะสมกับเนื้อหา	4.20	0.81	มาก
7. แหล่งเรียนรู้ในชุมชนช่วยให้เข้าใจประวัติศาสตร์ท้องถิ่นได้ดีขึ้น	4.15	0.79	มาก
8. ครูใช้เทคโนโลยีหรือสื่อดิจิทัลประกอบการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม	4.30	0.71	มาก
9. มีการใช้เอกสารหรือหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่เป็นของจริงหรือจำลอง	4.25	0.70	มาก
10. สื่อการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง	4.05	0.43	มากที่สุด
11. ครูอธิบายเนื้อหาได้ชัดเจนและเข้าใจง่าย	4.40	0.66	มาก
12. ครูมีการกระตุ้นให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นและซักถาม	4.30	0.64	มาก
13. ครูให้คำแนะนำและช่วยเหลือเมื่อพบปัญหาในการทำโครงการ	4.40	0.58	มาก
14. ครูมีความยุติธรรมและส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนได้มีส่วนร่วม	4.35	0.65	มาก
15. สื่อการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง	4.20	0.75	มาก
16. นักเรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชุมชนประโคนชัยมากขึ้น	4.10	0.77	มาก
17. นักเรียนสามารถเชื่อมโยงประวัติศาสตร์ชุมชนกับชีวิตประจำวันได้	4.20	0.75	มาก
18. นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในชุมชนของตนเอง	4.45	0.59	มาก
19. นักเรียนได้พัฒนาทักษะการค้นคว้าและการนำเสนอผลงาน	4.35	0.65	มาก
20. นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ประวัติศาสตร์	4.20	0.75	มาก
รวม	4.25	0.67	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่า โดยภาพรวมนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ประวัติศาสตร์ ชุมชนประโยชน์ สาระประวัติศาสตร์ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับวิธีการสอนแบบโครงงาน อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.85 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ (X̄ = 4.85, S.D. = 0.48) โดยลำดับที่สอง คือ (X̄ = 4.75, S.D. = 0.43)

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ผลการพัฒนาการเรียนรู้ เรื่อง ประวัติศาสตร์ชุมชนประโยชน์ สาระประวัติศาสตร์ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับวิธีการสอนแบบโครงงาน สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ผลการพัฒนาการเรียนรู้ เรื่อง เรื่อง ประวัติศาสตร์ชุมชนประโยชน์ สาระประวัติศาสตร์ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับวิธีการสอนแบบโครงงาน ประสบความสำเร็จมีประสิทธิภาพ (T_1/T_2) เท่ากับ 83.88/86.90 ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1

2. ผลการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ประวัติศาสตร์ชุมชนประโยชน์ สาระประวัติศาสตร์ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับวิธีการสอนแบบโครงงาน มีคะแนนก่อนเรียนเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 12.38 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.36 และผลการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีคะแนนหลังเรียนเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 17.38 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.36 เมื่อทดสอบความแตกต่างของคะแนนทั้งสองกลุ่ม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.5 พบว่า นักเรียนที่เรียน เรื่อง ประวัติศาสตร์ชุมชนประโยชน์ สาระประวัติศาสตร์ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับวิธีการสอนแบบโครงงาน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจต่อการเรียน เรื่อง ประวัติศาสตร์ชุมชนประโยชน์ สาระประวัติศาสตร์ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับวิธีการสอนแบบโครงงาน นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.25 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.67 คะแนน

อภิปรายผลการวิจัย

1. การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ประวัติศาสตร์ชุมชนประโยชน์ สาระประวัติศาสตร์ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับวิธีการสอนแบบโครงงาน เริ่มจากการศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และศึกษาแนวคิด ทฤษฎีเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงาน และวิธีการสอนด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ สิริวรรณ ศรีพหล (2554: 56) กล่าวว่า วิธีการทางประวัติศาสตร์เป็นกระบวนการที่แสวงหาข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์ที่เกิดจากการศึกษาเอกสาร และหลักฐานต่าง ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งองค์ความรู้ใหม่ทางประวัติศาสตร์ วิธีการประวัติศาสตร์เป็นการศึกษาอย่างเป็นระบบ และเป็นระเบียบบนพื้นฐานของความเป็นเหตุเป็นผล ลัดดา ภูเกียรติ (2554: 27) กล่าวว่า วิธีสอนแบบโครงงานเป็นวิธีการเรียนรู้ที่เกิดจากความสนใจใคร่รู้ของผู้เรียนที่อยากจะศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือหลาย ๆ สิ่ง ที่สงสัยและอยากรู้คำตอบให้ลึกซึ้งชัดเจน หรือต้องการเรียนรู้ในเรื่องนั้น ๆ ให้มากขึ้นกว่าเดิม โดยใช้ทักษะกระบวนการหลาย ๆ ด้าน มีวิธีการศึกษาอย่างเป็นระบบและมีขั้นตอนต่อเนื่อง มีการวางแผนในการศึกษาอย่างละเอียดแล้วลงมือปฏิบัติตามแผนงานที่วางไว้ จนได้ข้อสรุปหรือผลการศึกษาหรือคำตอบเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ

จากผลวิจัยพบว่า ผลการพัฒนาการเรียนรู้ เรื่อง ประวัติศาสตร์ชุมชนประโคนชัย สารประวัติศาสตร์ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับวิธีการสอนแบบโครงงาน การสอนเน้นให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้จากกิจกรรมรวมกลุ่ม มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับวิธีการสอนแบบโครงงาน เรื่อง ประวัติศาสตร์ชุมชนประโคนชัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการเรียนรู้ของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนทุกคน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่า แผนการจัดการเรียนการสอน เรื่อง ประวัติศาสตร์ชุมชนประโคนชัย มีความเหมาะสมเพราะสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้ เป็นผลมาจากการศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560) สารการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และศึกษาหลักการและวิธีการสร้างแบบทดสอบแบบปรนัยจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วทำการวิเคราะห์เนื้อหาและจุดประสงค์ของกิจกรรมในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ ต่อมาจึงได้นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องแล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องก่อนที่จะนำไปใช้ทดสอบกับนักเรียน

ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ รุ่งนภา สรรค์สวาทดี (2550: 83-90) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนาความสามารถในการทำโครงการ เรื่องการดำรงชีวิตและครอบครัวสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถในการทำโครงการเรื่อง การดำรงชีวิตและครอบครัว เปรียบเทียบผลการเรียนรู้เรื่องการดำรงชีวิตและครอบครัวก่อนและหลังที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน และเพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการดำรงชีวิตและครอบครัว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 3 แผน 10 ชั่วโมง แบบประเมินความสามารถในการทำโครงการ แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ และแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ เรื่องการดำรงชีวิตและครอบครัว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 วิเคราะห์ความสามารถในการทำโครงการและวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการเปรียบเทียบผลการเรียนรู้โดยการทดสอบ (t-test) Dependent ใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. แปลค่าจากแบบประเมินความสามารถในการทำโครงการและแบบประเมินความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน ผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีความสามารถในการเรียนรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน นักเรียนมีความสามารถในการจัดทำโครงการอยู่ในระดับพอใช้ และความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อวิธีการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานโดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ระเบียบ วิชัยดี (2555: 69-74) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ เพื่อพัฒนาทักษะความคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนประวัติศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ และเพื่อเปรียบเทียบทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ สารการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการทดสอบและวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการเปรียบเทียบการวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนประวัติศาสตร์ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ของนักเรียนโรงเรียนชุมชนบ้านนาทะนงกับนักเรียนโรงเรียนชุมชนบ้านบ่อแก้วโดยใช้การทดสอบ ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อน

เรียน แสดงให้เห็นว่าแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น และนักเรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนซึ่งกระบวนการเรียนรู้ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ มีกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะการคิดอย่างเป็นขั้นตอนทำให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์เรียนรู้ในกระบวนการคิดอย่างดี

3. จากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียน เรื่อง ประวัติศาสตร์ชุมชนประโคนชัย สาระประวัติศาสตร์ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับวิธีการสอนแบบโครงงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.25 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.67 คะแนน ทั้งนี้เนื่องจากครูผู้สอน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิภาณี วิภาวิน (2543: 64) ที่พบว่า ถ้าครูให้โอกาสกับนักเรียนได้คิดอย่างเต็มที่ทำให้บรรยากาศการเรียนมีความสนุกสนาน การให้ความเป็นกันเองของครูทำให้นักเรียนได้ถ่ายทอดความคิดของตนเองได้อย่างอิสระจะทำให้นักเรียนที่ขี้อายเปลี่ยนพฤติกรรมเป็นกล้าแสดงออกมากขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรณวิไล หงส์ทอง (2551: 176-182) ที่ศึกษาผลการพัฒนากระบวนการทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ในภาพรวม นักเรียนมีโอกาสทำงานกลุ่มกับเพื่อน ได้มีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นขั้นตอนที่ทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับการสอนแบบโครงงาน ต้องพัฒนาบนพื้นฐานหลักสูตรแกนกลางฯ และแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ วิธีการทางประวัติศาสตร์ช่วยให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้จากหลักฐาน ฝึกคิดอย่างมีเหตุผลและเป็นขั้นตอน

การสอนแบบโครงงานส่งเสริมการเรียนรู้จากความสนใจของผู้เรียน ผ่านกระบวนการวางแผน ปฏิบัติ และสรุปผลอย่างเป็นระบบ การบูรณาการทั้งสองวิธีทำให้นักเรียนได้เรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติจริง ทำงานกลุ่ม และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นบรรยากาศการเรียนรู้อันเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ ช่วยเสริมความกล้าแสดงออกและความกระตือรือร้น องค์ความรู้สำคัญคือ การจัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ควบคุมกระบวนการคิดเชิงประวัติศาสตร์ สามารถพัฒนาทั้งผลสัมฤทธิ์ ทักษะ และเจตคติได้พร้อมกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ครูผู้สอนควรศึกษาขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับเนื้อหาในแผนการจัดการเรียนรู้ก่อนที่จะนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ให้มีความเหมาะสมกับเนื้อหาและความสนใจของนักเรียน

1.2 ครูผู้สอนควรจัดทำชุดกิจกรรมหรือสื่อการเรียนรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชุมชนประโคนชัยจากข้อมูลจริงของท้องถิ่น เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ผ่านการสืบค้นหลักฐานและการลงพื้นที่จริงมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ครูผู้สอนควรศึกษาการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับการสอนแบบโครงงานในระดับชั้นอื่น เพื่อเปรียบเทียบผลการพัฒนาการทางความคิดทางประวัติศาสตร์ของผู้เรียนในแต่ละช่วงวัย และตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการสอนกับช่วงวัยของผู้เรียน

2.2 ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครูผู้สอนต้องเตรียมสื่อการเรียนการสอน ที่ดึงดูดความสนใจของผู้เรียน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551(ฉบับปรับปรุง) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ทิพย์รวี ยอดเดชา. (2557). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมและความสามารถในการคิดแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบโครงการกับการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2558). การสอนประวัติศาสตร์: ประวัติศาสตร์ไทย หลากหลายวิธีเรียน. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์แห่งประเทศไทย.
- ศิริพร เสาวลักษณ์. (2551). การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของบลูมเพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเมืองนครศรีธรรมราช โดยใช้นิทานพื้นบ้านเป็นสื่อ. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. หลักสูตรและการสอน, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- อุทุมพรพัทธ์ วิทยบุญประคม. (2556). การพัฒนารูปแบบการฝึกอบรมบนเว็บโดยใช้วิธีการเรียนรู้แบบนำตนเอง เพื่อพัฒนาการทำโครงการประวัติศาสตร์ท้องถิ่น สำหรับครูระดับประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโท. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.